

Höga ambitioner men lite pengar till miljön

SÖRMLAND

Landstinget Sörmland vill bli miljöledande i landet, men har hittills avsatt så lite pengar att det blir svårt att ens nå hälften av målen i miljöprogrammet. Miljö- och folkhälsolandsstyrelsen Ylva G Karlsson (MP) lovar mer pengar till miljöarbetet.

Miljöpartiet har suttit vid makten i landstinget sedan 2004 och sedan flera år har landstinget målet att bli miljöledande i hela landet. Samtidigt är miljöenheten den enhet inom landstingets ledningsstab som har den näst minsta budgeten. Den räcker inte för att nå de mål som Karlsson (MP) är uppsatta i miljöprogrammet som sträcker sig till 2013. Och inte ens om alla mål skulle uppnås skulle Sörmland bli miljöledande.

Men Ylva G Karlsson (MP) tycker inte att för lite resurser har lagts på miljön.

– Man har aldrig satsat tillräckligt på miljön, men i förhållande till vilka resurser vi har så tycker jag att vi framhåller miljön. Kollektivtrafiken och folkhälsoarbetet behöver också mer resurser. Alla jobbar under väldigt snåla förhållanden.

Fyra personer arbetar på miljöenheten. Det kan jämföras med exempelvis folkhälsocentrum med drygt elva tjänster, administrativa enheten med tretton tjänster, eller läkemedelskommittén med fem tjänster.

Är det en rimlig fördelning?
– Administrationen i ett landsting är väldigt stor. Och flera av de andra enheterna arbetar ju också med miljöfrågor, till exempel läkemedelskommittén, säger Ylva G Karlsson.

Informationsenhetens budget

Få tjänster och liten budget till miljö

Ekonomienheten: 34 st

Personalutvecklingsenheten: 28 st

Informationsenheten: 11 st

Läkemedelskommittén: 5 st

Miljöenheten: 4 st

Av landstingsledningsstabens 22 enheter, med total budget på drygt 940 miljoner kronor, är det bara en som har en mindre budget än miljöenheten. Andra än dessa fem enheter är exempelvis arkivet med 6,5 tjänster och en budget på drygt 5 miljoner kronor, hälsoval administration med drygt 5 tjänster och nästan 6,5 miljoner kronor i budget.

GRAFIK: ELISABETH ERIKSSON

är mer än tre gånger så stor som miljöenhetens.

Är det rimligt tycker du?
– Det är svårt att säga, jag vet att de också anser sig behöva en större del av budgeten.

Vad tycker du?
– Jag tycker att vi är i ett växlingsskede där vi kommer att se allt tydligare att man kommer

att växla över till miljöfrågor. Enligt Ylva G Karlsson går miljöarbetet in i en ny fas som behöver mer resurser. Arbetet med nästa års budget pågår och hon ser framför sig ytterligare en och en halv eller två tjänster på miljöenheten.

Men vad gäller målet att bli miljöledande i landet medger

Ylva G Karlsson att pengarna inte räcker.

– Det har varit tillräckligt för att vi ska nå målen, men inte för att vi ska bli miljöledande.

Annika Clemens

Miljöreporter
0155-767 21
annika.clemens@sn.se

Lustgasanvändningen har ökat oförklarligt på Nyköpings lasarett det senaste året. Lustgasen är både dyr och dålig för klimatet. Konsulten Gerhard Svensson söker längs alla rör för att ta reda på om läckor är orsaken till ökningen.

FOTO: DAVID LUNDRÉN

Mål i landstingets miljöprogram 2009–2013

I Effektivt miljöarbete

1. Styrning av miljöarbetet

Mål: Landstinget Sörmland ska uppnå ett certifierbart miljöledningssystem enligt ISO 14001.

2. Upphandling

Mål: Minst 95 procent av inköpen ska följa ramavtalen om upphandling, exempelvis ska 50 procent av det totala inköpsvärdet av livsmedel vara ekologiskt.

3. Utbildning

Mål: All personal skall genomgå grundläggande miljöutbildning.

II Klimatpåverkan

1. Transporter

Mål: Utsläpp av koldioxid från tjänsteresor med bil ska minska med 25 procent.

2. Lustgas

Mål: Utsläppen ska minska med 30 procent.

3. Köldmedier

Mål: Alla kylar och frysar med ämnen som bryter ner ozonlagret ska bort.

4. Jord- och skogsbruk

Mål: Naturbetesmarkerna ska öka med 10 procent.

5. Energi

a) **Mål:** Energianvändningen ska minska med 5 procent

b) **Mål:** Energi för uppvärmning ska minska med 5 procent.

c) **Mål:** Lokaler som inte värms med fjärrvärme ska värmas med förnyelsebara källor till 95 procent.

d) **Mål:** All el som landstinget köper ska vara miljövänlig.

III Kemikalier och läkemedel

1. Kemikalier

Mål: Användningen av miljöskadliga kemikalier ska minska med 10 procent.

2. Läkemedel

Mål: Medverka till att utsläppen av de värst miljöförstörande läkemedlen minskar med 10 procent.

Förklaring

Målet nås ej med nuvarande budget

Tveksamt

Kan nås

Uppnått

Lustgasläckor söks på lasarettet

NYKÖPING

På förlossningen på Nyköpings lasarett har det gått åt oförklarligt mycket lustgas under en längre tid och förra året ökade förbrukningen av den kraftiga växthusgasen stort.

Gerhard Svensson, Sveriges kanske främste läcksökare av gaser på sjukhus, har anlätts för att söka efter läckor på rören som transporterar lustgas från tanken i källaren och upp till framför allt förlossningen.

Med ultraljudsutrustning i handen och lurar på örnen följer han alla rör som inte är inbyggda. Där allt är som det ska hörs bara ett svagt sus. Men när det börjar spraka som i ett samtal med någon som talar i

mobiltelefon i kraftig blåst, betyder det läcka.

– Lustgas är dyrt, en liten läcka kostar cirka 70 000 kronor per år, berättar Gerhard Svensson.

Han upptäcker också läckor av syrgas och vanlig andningsluft och har till och med haft liknande jobb på SSAB där han har lokaliserat syrgasläckor.

Men tillbaka till lasarettet. Några småläckor har hittats, men inte något som kan förklara den stora åtgången av lustgas i Nyköping.

Lustgasen har 300 gånger så hög växthuseffekt som koldioxid. En destruktionsapparat som spjälkar upp gasen och tar bort växthuseffekten installeras på Mälarsjukhuset i Eskilstuna, men först efter en utvärdering planeras en likadan i Nyköping.

Annika Clemens

Stor miljöpåverkan från landstinget

SÖRMLAND

Chefer som väljer bilsinbilar, anställda som tankar bensin i miljöbilar, energianvändning som ökar liksom utsläpp av den klimatskadliga lustgasen på Nyköpings lasarett. Det är bara några av miljöproblemen som landstinget Sörmland tamps med.

Enligt årsredovisningen från 2010 framkommer tydligt att det behövs mer pengar till miljöarbetet.

Exempelvis för att minska utsläppen av läkemedel i vattnet, minska användningen av farliga kemikalier i takt med målen och för att nå det kanske mest

grundläggande målet om ett organiserat miljöledningssystem.

Miljöchef Johan Sundqvist tycker att situationen är svår, men säger att han inte ser något annat sätt enheten kunde ha arbetat på för att komma längre i miljöarbetet.

– Det är svårt att försöka göra på ett annorlunda sätt utifrån de givna resurser vi har, säger han. Hans oroar sig över att inte leva upp till de lagar och förordningar som styr landstingets verksamhet.

– Det är min största oro. Det handlar om miljöbalken och de tillstånd vi har för att bedriva våra tre stora sjukhus.

Ganska allvarligt läge alltså. Landstinget med sina sjukhus och många transporter har en stor inverkan på miljön. Det gäller inte minst klimatpåverkan och läkemedlens påverkan på miljön.

Landstingsrådet Ylva G Karlsson (MP) är lugnare och tror att målen kommer att nås, men tycker att transporterna är ett problem.

– Det behövs en ordentlig satsning på de krav vi ställer på vilka bilar vi godkänner.

Dels handlar det om att tanka biobränsle i en biobränslebil, något som långt ifrån alltid görs i dag.

Dels finns det inga krav på att de höga chefer som har förmånsbil ska skaffa en miljöbil. Och bara fem av de 18 personer som har förmånsbil har valt en miljöklassad bil.

Men nu vill Ylva G Karlsson se en ändring på den punkten.

– Det har funnits ett motstånd bland personalen. Det är ganska tydligt när det gäller förmånsbilar, det är inte många som går på biobränsle. Det finns fördomar, folk pratar om att de får köra längre för att tanka. Men det argumentet håller inte längre. Vi kan komma att kräva en ändring där.

Annika Clemens